

■ A húzóágazatokba be is kell fektetni ■ Különvált a hivatal és a vállalkozás

A Szeged Tourist esélyei

A Szeged Tourist Idegenforgalmi Hivatal az előző rendszer furcsa képződménye volt. A megyei tanács majd önkormányzat felügyelete alá tartozott és a hivatali funkciók ellátása mellett utazási irodaként is működött, úgynevezett eredményérdekeltségű költségvetési intézményként.

Az új idők új igényeinek megfelelően szükségessé vált a két, egymástól idegen profil szétválasztása. Január elsejétől Csongrád megyében működik egy négy fős hivatal, melynek feladata az idegenforgalommal kapcsolatos információk összegyűjtése, kézbevitelése és közreadása. Nonprofit szervezet, fenntartása és felügyelete a megyei közgyűlés feladata. Ugyanakkor létrejött a Szeged Tourist Kft., melynek 98 százalékos tulajdonosa a megyei önkormányzat. Ez a társaság a piacon önállóan működő vállalkozás, saját szálláshelyekkel, ki- és beutaztatással, idegenvezetői és tolmács-fordítói szolgáltatással. A megye három városában, Szegeden, Csongrádon és Hódmezővásárhelyen van irodájuk.

Mint Málovics János ügyvezető igazgatótól megtudtuk, a Szeged Tourist bérlí és működteti a megyei közgyűlés tulajdonában levő, Dorozsmai úti Napfény kempinget, hotelét és motelt. A kemping forgalma az utóbbi évekhez képest jelentősen visszaesett, legfeljebb 30 százalékos kihasználtsággal működik. Az 550 férőhelyes motel forgalma elfogadható – a 60 százalékos kihasználtság a mai viszonyok között igazán jónak mondható. Ez feltehetően annak köszönhető, hogy a város nem bővelkedik olcsó, mégis színvonalas szálláshelyekben. A hotel 44 szobájának felében mindig van vendég, így általában az egyik szintet üzemeltetik. A szálláshelyeket sajnos nagyrészt egy-egy éjszakára megszálló átutazók veszik igénybe.

A másik feladatkörük az utazásszervezés; a három városi irodának önálló utaztatási joga

van. Saját szervezésű és ügynökként közvetített külföldi útjaik egyaránt vannak. Évente 20-30 iskolai csoportnak belföldi túrákat is szerveznek. Ezzel a tevékenységi körrel viszonylag elégedettek lehetnek.

Problémásabb a beutaztatás – tudvalevő, hogy az ország idegenforgalma egészében visszaesett, ezen felül a jugoszláviai polgárháború miatt sokat veszített vonzerejéből a dél-alföldi régió. A Tisza-parti – szegedi, mártélyi –, szik-sósi és szarvasi üdülőházakat azért nehéz értékesíteni, mert a strandok és partok meglehetősen elhanyagoltak, az önkormányzatok nem fordítanak rájuk elég pénzt és figyelmet. Az idegenforgalom pedig csak akkor lehet jövedelmező, ha költenek is rá. Az elmúlt években nagy volt az érdeklődés a kerékpártúráink iránt, de a külföldi vendég rossz néven veszi, hogy – bicikliutak hiányában – az országúton kell kerékeznie, hogy nem tud megállni enni, inni, kezet mosni. Baj az is, hogy a megyében van két-három város, elsősorban Szeged, ahova beutazást lehet szervezni, máshol viszont semmi – a külföldiek szempontjából – érdemleges nincs. A programokat is összezsúfolják, ősszel, tavasszal és hétköznap szinte semmilyen idegenforgalmilag jelentős rendezvény nincs. Az infrastruktúrát, a szolgáltatásokat pedig fejletlennek, mégis drágának találják a külföldiek. Hiányzik a megye szállás- és vendéglátóhelyeit tartalmazó idegenforgalmi katalógus, az éves vagy szezonális programajánlat.

– Meggyőződésem, hogy a megyében vannak felmutatható értékek, Szeged pedig egyszerűen gyönyörű, de ahhoz, hogy az idegenforgalom valóban húzóágazat lehessen befektetésre és sokkal agresszívebb reklámra van szükség – véli a Szeged Tourist igazgatója.

Keczer Gabriella

Harminc új vasúti kocs

(Folytatás az 1. oldalról)

Ennek jegyében örülhetünk most az új Ganz-kocsiknak, amelyek típusnevük szerint a BMX nevet viselik. Sok újdonsággal szolgálnak. Másodosztályú kocsikban először ülhetünk szövetkárpitos ülésekbe. Kocsinkét 88 ülőhelyet alakítottak ki, és – a nemdohányzók nagy meglegedésére – csak a peronon szabad rágyújtani. Az ajtók gombnyomásra nyílnak és csukódnak: ha tehát föl akarunk szállni, meg kell keresnünk az ajtó melletti külső nyomógombot, odafönn pedig hasonló módon tehetjük be magunk után a „kaput.” A vonatindító egyszerre zárhatja az összes ajtót, de nem kell félni a beszorulástól, mert a biztonsági érzékelő ad még egy lehetőséget a le- és felszállás befejezésére. A fűtés légbefúvásos, a világítás ugyancsak egy mozdulattal fölkapcsolható az egész szerelvényen, még arra is van mód, hogy a kalauz hangosítón szóljon a tisztelt utazóközönséghez. Az új kocsik Szeged és Budapest között, helyjegy nélküli járatokon közlekednek.

Tóth Imre szerint ez csak a kezdet: '93 végére már olyan szerelvények is járnak majd, amelyeknek egyik végére mozdonyt, a másikra pedig vezérlőkocsit kapcsolnak. Utóbbinak köszönhetően forduláskor nem kell körbevenni a mozdonyt, csak a vezető sétál át a szerelvény egyik végéből a másikba. Az ígéretek arról is szólnak, hogy még telefon is lesz ezeken a vonatokon.

NY. P.

Utazunk

Télen a hegyekbe indulunk sielni, nyáron rendszerint a tengerpartra igyekszünk, de van aki az egészet megfordítja. A Skyway utazási iroda azonban legutóbb alaposan megréztárgyalta a nyaralni készülöket, s aki tele bőrdöngöllyel a Kanári-szigetek helyett Öttömösön landolt, bizonyára erősebb kifejezést is használt.

A szakma már régóta szeretné megszigorítani az utazási irodák működési feltételeit, ez azonban eddig még nem sikerült. A legnagyobb akadály talán az, hogy a kicsik és a nagyok érdekkülönbségeit nehéz közös nevezőre hozni. Amikor még boldog-boldogtalan utaztatott, gyakran előfordult, hogy egy kisebb vagy nagyobb – legtöbbször névtelen – iroda lenyelte a kuncsaftok pénzét. Ugyanakkor az is kiderült, hogy az utakat olcsóbban is meg lehet szervezni, mint a nagyobb irodák ajánlataiban az szerepelt. A versenyhelyzet bizonyos értelemben mindenkinek jót tett, a vállalkozás szabadságába még az is belefért, hogy telefonfóvonal nélkül, egy udvari helyiségben működött az iroda.

Ma már utcára nyíló üzlet kell, telefon-fóvonal és kaució. Az utóbbi zárolt és az utasok kártalanítására szolgáló letét, nagysága pedig forgalomtól függő. Ez azonban önmagában nem akkora összeg, hogy egy nagyobb borulás – lásd Skyway – esetén az utazási iroda mindenkinek maradtalanul visszafizethesse a pénzt. Különösen akkor nem, ha ezen kívül nincs is más, ha az utóbbi időben befolyt összeg korábbi lyukak betömésére szolgál. Ezt lehet bírni egy darabig, az újabb és újabb utasok mindig hoznak annyit, hogy a folyószámlán legyen akkora egyenleg, amelyből kifizethetők a légitársaságok, a tengerparti szállodák. Abból, hogy a Skayway a repülőre csak az odaútat fizette ki, következtetni lehet a számlaegyenlegre.

Egy ilyen látványos csőd nehéz helyzetbe hozza a „beszállítókat” is, jelen esetben a jutalék ellenében közvetítést vállaló utazási irodákat. A vidéki kuncsaft természetesen ott veri az asztalt, ahol az álomszép utazást ígérték neki, ahol a pénzt befizette. Nem nagyon érdekli, hogy a budapesti ügyeskedők miatt maradt itthon és vált bizonytalanra a befizetett pénz sorsa. Lehet, hogy ezután elkerül minden kis irodát, visszatér a régi nagyokhoz?

Keczer Gabriella

Sűrű a köd Kelet-Európa fölött

(Folytatás az 1. oldalról)

repülőgépet, melyek közül az egyik a NATO-é, a másik a brit királyi légierőé, ám mindkettő nemzetközi személyzettel (jómagam angolokat, olaszokat, kanadaiakat és amerikaiakat láttam), NATO-parancsnokság alatt érkezett Magyarországra. Az előbbi éppen a németországi geilenkircheni támaszpontból.

Az AWACS-gép kb. 10 kilométeres magasságból több mint 300 ezer négyzetkilométernyi területre „lát” lokátorai segítségével, három AWACS E-3A tehát „lefedi” egész Közép-Európát... E területen a légtérben mozgó minden repülő tárgyat (helikoptert, rakétát stb.) észlel – olyanokat is, amelyeket a Föld görbülete miatt a lenti radarok nem jelezhetnek –, s azok méreteit, sebességét, egyéb adatait haladéktalanul jelenti a földi irányítóközpontnak. Képes arra, hogy földi megfigyelő üzemmódban a mozgó és helyhez kötött eszközöket megkülönböztesse. Személyzete 17 főből áll, mely alkalmanként, a végzendő feladattól függően több is lehet.

A fentieket a gép fedélzetén Enzo Montalti őrnagy ismertette, aki – miután megkérdeztem, hogy a személyzetnek milyen fegyverzete van, ha már a gép teljesen fegyvertelen – mosolyogva előhúzott zsebéből egy piros nyelvű összecuskható bicskát. Olyan szalonnázósat. S körbemutatott. „Itt egyetlen árva pisztolyt sem talál, uram!” – mondta az olasz NATO-tiszt, mire a tudósítónak végigfutott a hátán a hideg.

S. I.

Ultimátum a miniszterelnöknek

(Folytatás az 1. oldalról)

Kérdésekre válaszolva Csúrk István megerősítette: nem kívánja jelölteni magát a pártelnöki tisztségre. Annál kevésbé, mivel nem akar kormányfó lenni. A két tisztség szétválasztásának kérdése ugyanis most szakítópróba elé állítaná az országos gyűlést, ezért célszerűbb ezt a kérdést később, egy rendkívüli gyűlésen tisztázni. Az író-politikus hangoztatta azt is: nem kíván nyílt támadást indítani Antall József ellen, de véget kell vetni annak a gyakorlatnak, hogy egyesek nem bírálhatóak. Csúrk István a sajtókonferencia résztvevőinek figyelmébe ajánlotta a Magyar Fórum legfrissebb számának „Antall és Csúrk” című vezércikkét. Az

újságírók a helyszínen már megvásárolhatták az egyébként csak csütörtökön utcára kerülő példányt. Mint Csúrk István, a lap szerkesztőbizottságának elnöke elmondta: ezzel is segíteni kívánták, hogy legyen idő elgondolkodni.

A lap cimaldálát betöltő, Farkas Elemér jegyezte vezércikk végkövetkeztetése: „akármilyen okból is, Antall József elvesztette politikai népszerűségét, és ma már nem segítőtje, hanem akadályozója az MDF politikai sikereinek. Egy dolog bizonyosnak látszik: Antall és Csúrk nem lesz képes tovább egy csónakban evezni. Ez az a fogas kérdés, amit az MDF országos gyűlésének meg kell oldania”.

■ A kárpótlási földárverések egyikén, tegnap a szegedi Felszabadulás TSz. földjére lehetett licitálni. A délelőtti kilenc órai kezdésre szép számban összesereglettek az alsóvárosi művelődési házba. Btró Sándor árverési biztos két nagyobb, 40-50 hektáros szántót, valamint kisebb földrészeket, főként legelőt ajánlott azoknak, akik itt kívánták elkölteni jegyeiket, vagy azok egy részét. A tömegből 21-en költöztek az első két sorba, mint vevőjelöltek.

Közben az érdeklődők szektorában lévő társalgásából sikerült kiszűrni néhány mondatot:

– Nem látom itt a Feri bácsit, pedig nagyon fente a fogát a mai napra.

– Aki most visszakarap egy 10 hektárnyi részt, lenni kell legalább százezernek, hogy elkezdje a művelését. Nem biztos, hogy az ősszel mindezt visszakarapja.

Közben az árverési biztos hangja vált uralkodóvá, nem felejtette el felhívni a figyelmet, férj és feleség egymás mellett emelgesse a tárcsát, különben nem kerülnek egymás mellé a parcellájuk.

Horváth Gyula és felesége Sándorfalváról jöttek, de csak nézelődésre, s szemmel látható mérgeledésre futotta a lehetőségük. Január ötödikén jogerőssé vált határozatukra még mindig nem tudta kiadni a bank a jegyüket.

Másik két úr szerencsésebb volt, nekik „csak” a népességnyilvántartóba kellett elfutni, igazoltatni, hogy ’91 júniusában is szegedi lakosok voltak, s így jogszerűen nyúlhatnak a tárcsa után. Az igazolványcserének is megvannak a maga hátrányai.

Az előkészítés, egyeztetés időigényes szakaszát kihasználva Kovács Károllyal, az itteni földrendező bizottság el-

■ Feri bácsi nem jött el ■ Ötszázért ment a föld

Város környéki licit

A nagy parcellán osztozó szomszédok egymás előtt jól vizsgáztak, sikerült megegyezniük a „legolcsóbb” licit forgatókönyvében. (Fotó: Schmidt Andrea)

nőkével is sikerült szót váltani. Tőle tudom, hogy a Felszabadulás TSz.-ben ebben a körben ez a hetedik, az utolsó árverési nap. Az idő előrehaladtával a kitűzött területek egyre nagyobb hányada, fele-harmada talál gazdára. Most a száz hektár körüli kínálat döntő része elkelhet. Az eddigiekre jellemző, hogy az emberek kellő türelemmel kivártak és megosztottak. Mivel a fórum nem fogadta el a meliorált területek költségét, így ezek a legjobb területek csak a tisztázást követően, később árverezhetők.

A licitálók döntésében segíthet az információ, miszerint a szövetséget növénytermesztéssel foglalkozó káéfteje a 10-15 hektárnál nagyobb össze-

függő területek művelésére vállalkozik, amennyiben sikerül megállapodni a feltételekben.

Az 50 hektáros, sándorfalvi út melletti tábla megosztását profi módon elvégezték az érintettek, méghozzá úgy, hogy az 500 forintos licitárral összestimmelt az aranykorona is. A másik táblával már nehezebben boldogultak, a hosszúkák alakzattal nehezen lehetett összehozni, hogy az ottlakó tanya-tulajdonosok a ház mellett kaphassák meg a területet. Végül megszületett a kölcsönös kompromisszum, méghozzá ötszáz forinttal.

Gergulics István az első menetben szerzett 11 hektárt, szándékáról kérdeztem.

– Bár Szegeden lakunk, a

feleségem szüleinek tanyája melletti részre pályáztunk. Munkanélküli vagyok, így lehet, hogy főállással fejlesztjük a tanyai gazdálkodást. Eddig is leadtunk évente 60-80 hizót. Most a takarmányt szeretném megtermelni, s a tenyésztéssel fejleszteni az eddigi hizlalást.

Háromnegyed kettőre járt az idő, mire a jegyzőkönyvek megírásához fogtak. Az árverés simán lement, új gazdák születtek. A kárpótlási jegyre várók szerint irigylésre méltó helyzetbe kerültek: megszerzhették a tulajdont. Ők bizonyára tudják, a neheze, a megélhetés próbája még hátra van.

Tóth Szeles István